

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Vår dato:
Vår ref.: 201842488-9
Arkiv: 008
Deres dato:
Deres ref.: 18/4677-Hkr

Saksbehandler:
Amanda Villaruel

NVEs høringssvar - NOU 2018:17 Klimarisikoutvalget - Klimarisiko og norsk økonomi

NVE viser til Finansdepartementets høring av NOU 2018:17 om Klimarisiko og norsk økonomi i brev av 12. desember 2018.

NVEs kommentarer

Generelle kommentarer til utredningen:

NVE anser NOU 2018:17 som en god utredning av klimarelaterte risikofaktorer og deres betydning for norsk økonomi.

Rapporten har relevans for NVE som fagmyndighet både på energi, vannressurser og naturfare.

NVE har en viktig rolle som leverandør av kunnskap på naturfareområdet, blant annet gjennom Norsk klimaservicesenter. NVE yter bistand til kommunene og samfunnet for øvrig innen kartlegging, arealplanlegging, sikring, varsling og beredskap. NVEs arbeid bygger på en prioritering av innsatsen ut fra risiko og samfunnsøkonomisk lønnsomhet. Gjennom Naturfareforum samarbeider NVE med en rekke andre offentlige aktører om klimatilpasning.

Virkemidler i håndtering av fysisk risiko

Utvalget peker på utfordringer knyttet til insentiver og ansvarsforhold i håndteringen av klimarisiko. NVE er enig i at det er behov for å se nærmere på rammene og virkemidlene som ligger til grunn for håndteringen av den fysiske risikoen. Vår vurdering er at det vil være stor gevinst for samfunnet i å investere vesentlig mer i forebygging av skader. Det er særlig behov for å se på hvordan klimatilpasning knyttet til eksisterende bebyggelse og infrastruktur kan styrkes. Det bør vurderes om dagens virkemidler er gode nok, både mht. regelverk, finansieringsmåter og insentiver. Dette var også blant konklusjonene på Toppledermøtet i Naturfareforum høsten 2018.

Kunnskapsgrunnlaget

NVE støtter utvalgets vurdering av at det er viktig å styrke kunnskapsgrunnlaget. Det er viktig at alle aktører bidrar og at relevante data gjøres tilgjengelig på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer. Data fra

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

forsikringsbransjen er et godt eksempel på informasjon fra privat sektor som har stor verdi for samfunnets arbeid med forebygging. Vi støtter utvalget i at myndighetene om nødvendig må bidra til at deling av denne typen data finner sin løsning.

Kommunenes rolle

NVE støtter utvalgets vurdering at kommunene har en viktig rolle i klimatilpasningen. Vi er enig i at det er behov for å styrke kommunenes arbeid på dette område, herunder å vurdere strengere krav til kommunenes arbeid med kartlegging av risiko. Mange kommuner har så små fagmiljøer og ressurser for øvrig at bistand fra statlig side kan være nødvendig.

Kommentarer til enkelte kapitler:

Boks 5.1. Viktige klimarisikofaktorer for norsk økonomi

Det står skrevet under Overgangsrisiko: «Økt verdi av vannkraftens batterikapasitet i et europeisk energisystem preget av uregulerbar kraft fra vind og sol».

NVE mener det er uheldig å bruke uttrykket «batterikapasitet». Et vannkraftmagasin er ikke et batteri, men en måte å lagre vann som kan brukes til kraftproduksjon på et senere tidspunkt. Ved oppfølging av NOU-en anbefaler NVE å bruke formuleringen: «Økt verdi av vannkraftens evne til å lagre energi i et europeisk energisystem preget av uregulerbar kraft fra vind og sol».

Kapittel 5.4.5.1. Kraftsektoren

I dette underkapitlet står det at «økt nedbør isolert sett vil øke potensialet for produksjon av kraft».

Etter NVEs syn er dette en kraftig forenkling. Riktignok har man brukt uttrykket «isolert sett». Men NVE påpeker at det er viktig at dette ikke blir tolket dithen at økt nedbør nødvendigvis gir mer kraftproduksjon. Det er en sammenheng fra nedbør via tilsig til kraftproduksjon, der også andre faktorer kan spille inn. For eksempel fordampning pga. økte temperaturer og økt flomtap pga. mer konsentrerte nedbørsmengder. Andelen av nedbøren som kommer som snø og regn, vil også spille en stor rolle.

Det er videre sagt at: «Kystnære nedbørfelt vil antakelig oppleve størst økning i flomstørrelse, mens innlandet vil ha liten eller ingen økning. Noen steder i indre strøk går også tilsiget ned».

Etter NVEs mening blandes her flom og tilsig, og det som står blir derfor feil. NVE mener det ved oppfølging av NOU-en er riktig å legge til grunn at: «Generelt ventes tilsiget i Norge å øke noe mot slutten av århundret i forhold til perioden 1971-2000. Når det gjelder flom, forventes den største økningen særlig i elver på Vestlandet og i Nordland, men store innlandselver med snøsmelteflommer i dagens klima, vil få liten eller ingen økning».

Kapittel 8.3.2

Kapitlet åpner med konklusjonen: «Landet vårt er utsatt for naturskade, og klimaendringene forventes å øke disse skadene».

NVE er opptatt av at det i oppfølgingen av NOU-en presiseres at skadeomfanget kun vil øke dersom en ikke får til en god klimatilpasning eller hvis klimagassutslippene blir så store at klimaendringen blir svært store. Hvis vi forutsetter at forebygging lønner seg, og vi gjennomfører en god tilpasning til klimaendringer, vil ikke skadeomfanget øke selv om klimaet endres.

Boks 8.5. Kommunal planlegging

Etter NVEs syn er det en svakhet at det ikke er vist til de fylkesvise klimaprofilene som gir kommunene kunnskap om aktuelle effekter av klimaendringer i sitt fylke og sin kommune (ref. s. 44 og under boksen på s. 127 om klimaprofiler utarbeidet av Norsk klimaservicesenter). Klimaprofiler er et viktig grunnlag når kommunene skal drøfte hvordan klimaendringene kan påvirke ulike interesser i et planområde.

Med hilsen

Christine Elisabeth Kiste
direktør

Anne Rogstad
seksjonssjef

Godkjenningstekst settes automatisk inn ved ekspedering

Kopi til:

Olje- og energidepartementet